

žalobce, a že ona, neučinivši tak, jest žalobci práva ze škody, vzešlé tímto opomenutím. Nehledíc k tomu, že tu jde o námitku novou, nepřednesenou v první stolici, ke které nelze míti zření; a nehledíc k tomu, že znění generální pojistky ze dne 16. dubna 1918 nedopouští domněnky, že se stalo pojištění na cizí účet ve smyslu § 69 pojišťovacího zákona, přehlíží žalovaná, že tento § 69 dosud ani neplatí. Není uveden mezi předpisy, které dle § 167 nabyly moci dne 1. ledna 1918, měl tedy dle § 168 nabýti moci teprve dne 1. ledna 1919, ale účinnost jeho byla nařízenými ze dne 28. prosince 1918, čís. 102 a ze dne 9. prosince 1919, čís. 652 sb. z. a n. odložena původně do 1. ledna 1920 a později do dne, který bude teprve určen. Ustanovení § 69 pojišťovacího řádu ze dne 22. listopadu 1915, čís. 343 ř. zák. taktéž nenabyla moci. Důsledky, odvozované žalovanou z tohoto § 69 (odstavec 1. a 3. rekursu) jsou tedy naprosto bezpodstatné.

### Čís. 1738.

**Podána-li žaloba úpadcem po vyhlášení úpadku, dlužno nejprve slyšeti správce úpadkové podstaty o tom, zda úpadce má právo, by samostatně žaloval.**

(Rozh. ze dne 27. června 1922, R II 257/22.)

Žalobce domáhal se žalobou, podanou jeho opatrovníkem po vyhlášení úpadku, zrušení smlouvy ze dne 30. června 1921 jako neplatné, vyklizení přístavku k dílně žalovaným a uvedení všeho v něm do dřívějšího stavu. Soud první stolice zrušil dosavadní řízení, v němž bylo jednáno o prozatímním opatření a podána již žalobní odpověď, odůvodniv zrušení poukazem na § 1 konk. řádu, neuvedl však v důvodech svého rozhodnutí úvahy, z které by plynulo, že se žaloba týká jmění žalobce-dlužníka, které patří do úpadkové podstaty. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil soudu první stolice, by vydal nové rozhodnutí, vyslechna správce úpadkové podstaty. Důvody: Smlouva, jež jest napadena žalobou, v podstatě smlouva o nájmu a záruce, jest jedním dvoustranným, ukládá žalobci závazky, obsahuje však také pro něho výhody, jež by bylo lze oceniti jako majetkový předmět, patřící do úpadkové podstaty, právě tak jako užívání dílen, v němž je žalobci smlouvou bráněno, poněvadž nedodržel splátky na dlužný peníz 59.000 K. Posouditi, lze-li ze zrušení úmluvy mezi žalobcem a žalovaným odvozovati majetkový, exekuci podléhající nárok, přísluší v první řadě správci úpadkové podstaty podle ustanovení §§ 21, 23 konk. řádu. Teprve pak, když správce úpadkové podstaty prohlásí, že se nejedná o majetek do ní náležející a že nehodlá sám spor zahájit, neb do sporu vstoupiti, bude jasno, je-li tu podmínka § 1 konk. ř. a je-li žalobce jako úpadce způsobilý k tomuto sporu dle ustanovení § 6 (3) konk. ř. První soud pochybil, upřel-li žalobci tuto způsobilost (již třeba přezkoumati dle § 6 (1) c. ř. s. z moci úřední) dříve, než se o podstatě onoho nároku přesvědčil a vyslovil. Ustanovení § 7 konk. řádu nepadá na váhu, neboť nejde o spor, zahájený již před uvalením úpadku. Vyřknutí zmatečnosti celého řízení jest tudíž předčasné a žalobcova stížnost proti němu odůvodněna. Soudu

prvé stolice bude pak v případě, že se jedná o nárok, který do úpadkové podstaty vůbec nenáleží, dle ustanovení § 6, odstavec druhý c. ř. s. učiniti opatření, by nedostatek opatrovnického zmocnění k vedení sporu, který tu nepochybně jest, dodatečně byl odstraněn.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

### Důvody:

Dovolací rekurs není odůvodněn. Nejvyšší soud sdílí názor druhé stolice a poukazuje stěžovatele na správné důvody rekursního soudu s dodatkem, že z ustanovení § 527 c. ř. s. nelze dovozovati, že rekursní soud jest povinen v každém případě uložití soudu první stolice, by vyslechl strany, naopak z § 526 c. ř. s. jest zřejmo, že rekursní soud jest oprávněn, naříditi šetření, jichž se mu zdá potřebí, tedy i slyšení správce úpadkové podstaty bez ohledu na to, jde-li o záležitost, spadající do oboru působnosti výboru věřitelů dle §§ 115 a násl. konk. ř. čili nic. Zachování těchto předpisů jest věcí správce úpadkové podstaty.

### Čís. 1739.

**Subkomisionáře státního obilního ústavu nelze z jeho činnosti při výkupu obilí žalovati na soudě.**

(Rozh. ze dne 27. června 1922, R II 280/22.)

Žalobce byl ve smyslu smlouvy mezi zemským obilním ústavem a mezi ústřední jednotou čsl. hospodářských společenstev úvěrních, touto jednotou v dohodě se zemským obilním ústavem a se schválením vládního komisaře ustanoven subkomisionářem ve smyslu stanov ústavu, vydaných ministerstvem pro zásobování lidu na základě § 5 nař. ze dne 11. června 1920, čís. 390 sb. z. a n. Dle tvrzení žalobce byl jedině on oprávněn k výkupu v obcích mu přidělených, kdežto žalovaná, která byla pro jiný okrsek jí přidělený rovněž za týchž podmínek jako žalobce subkomisionářkou, přes to vykupovala a přijímala bez vědomí žalobce plodiny od producentů z obcí přidělených žalobci, aniž by je byla upozornila, že k výkupu jest jen žalobce oprávněn, čímž mu způsobila škodu v žalobě uplatňovanou. Procesní soud první stolice rozhodl o žalobě věcně, zamítнув námítku nepřípustnosti pořadu práva. Dovolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu. Důvody: Soud první stolice nevyhověl námítce nepřípustnosti pořadu práva, jelikož prý se jedná o náhradu škody, kterou jeden subkomisionář způsobil druhému, tedy o titul soukromoprávní. K názoru tomu nelze se přikloniti, neboť žalobce neodvozuje žalobní nárok z nějakého soukromoprávního poměru mezi sebou a žalovanou, nýbrž z veřejnoprávního poměru obou stran k státnímu obilnímu ústavu dle svrchu citovaného nařízení, pokud se týče prováděcího nařízení ze dne 28. dubna